

Előkészítésben közreműködött: Kövérné dr. Tóth Melinda

_____/2013.

ELŐTERJESZTÉS
a Heves Megyei Hulladékgazdálkodási Társulással kapcsolatos tagsági jogviszonnyal
kapcsolatos döntésre

Tisztelt Képviselő-testület!

A hatvani kommunális hulladéklerakó betelése utáni időszakra a települési szilárd hulladékok ártalmatlanítási lehetősége érdekében Hatvan Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 9/2003. (I. 30.) sz. határozatával szándéknyilatkozatot adott ki, melyben kinyilvánította szándékát a Heves Megyei Hulladékgazdálkodási Rendszerhez történő csatlakozásra.

A Társulás a döntéshez szükséges prioritások meghatározásához több szakértői anyagot készíttetett. Utóbb egy csökkentett műszaki tartalmú ún. „kisprojekt” megvalósítását tartotta reális lehetőségnek.

A csökkentett műszaki tartalom

- Hejőpáiban megépítendő hulladéklerakót,
- 3 db átrakó állomást és
- 2 db mechanikai – biológiai előkezelőt foglalt magába.

A beruházáshoz szükséges forrást a Társulás által a hulladéklerakóra, 3 db átrakóra és 2 db mechanikai-biológiai előkezelőre kiírt építési-szolgáltatási koncesszió nyertesének kellett biztosítania a megépült rendszerelemek 20 éves üzemeltetési jogának fejében. A megvalósult rendszerelemek a Társulás tulajdonát képezik, a koncessziós pályázat nyertese csak a megvalósult rendszerelemekre kap szolgáltatási jogot, a hulladék gyűjtését és szállítását továbbra is a jelenlegi szolgáltatók végzik.

Utóbb a Társulás és az AVE Magyarország Kft. 30 évre szóló koncessziós szerződést kötöttek. A szerződésben az AVE Kft. vállalta, hogy Hejőpáiban 1 db hulladéklerakót, 3 db átrakó állomást és 1 db mechanikai – biológiai előkezelőt épít.

A koncesszióért az AVE Kft. a Társulásnak egyszeri 580.000.000.-Ft. összegű koncessziós díjat fizetett.

A koncessziós szerződésben a Társulás vállalta, hogy a tagönkormányzatok településeiről évi 300 kg/lakos hulladékmennyiséget beszállít az AVE kft. által üzemeltetett rendszerbe.

Ez a koncessziós szerződés a 2007. évi gazdasági, jogi környezetnek lehetséges, hogy megfelelt ugyan, azonban az eltelt közel 6 év alatt mind a gazdasági környezet, a környezetvédelmi jogszabályok, a hulladékgazdálkodás tekintetében a lakossági szokások jelentősen és alapjaiban megváltoztak.

Ezen változásokat álláspontom szerint a Társulás nem kellően kezelte. Mind a társulási megállapodást, mind a koncessziós szerződést – akár több alkalommal is – már módosítani kellett volna.

Az új hulladékgazdálkodási törvény a teljes hulladékgazdálkodási ágazatot átstrukturálta: hosszú távú cél az, hogy a lerakókba a beszállított hulladék mennyisége jelentősen csökkenjen, az EU-s elvárások alapján a szelektív hulladékgyűjtésre kell átállni, sőt, ezt már a lakosságnál az egyes háztartásokban kell elkezdni. E tárgyban számos EU-s pályázat került kiírásra.

A 2007. évi döntés meghozatalakor figyelmen kívül maradt, hogy a hatvani átrakó állomásról Hejőpápiba (130 km távolságra) kell a hulladékot elszállítani, amely döntés utóbb az üzemanyagárak robbanásszerű emelkedése miatt jelentősen drágítja a lakosság által fizetendő szemetészállítási díjakat.

A Társulás, nem a jó gazda gondosságával járt el a Társulást illető anyagi források felhasználása tekintetében:

- a Társulás pénzügyi beszámolóját tekintve nem állapítható meg, hogy az 580.000.000.-Ft összegű koncessziós díj miért nincs meg, mindösszesen 30.000.000.-Ft készpénze van a Társulásnak;
- a Társulás ingatlant vásárolt Kompolt községben az átrakó állomás elhelyezéséül, majd utóbb az AVE Kft. kérésére eltekintett annak megépültétől;
- a Társulás engedélyezte az AVE Kft-nek, hogy ne építse meg a mechanikai-biológiai előkezelőt;
- a Társulás a kompolti átrakó állomás megépülte helyett az egri átrakó állomás kapacitásának bővítését szabta az AVE Kft. feladatául, melyre több alkalommal határidő hosszabbítást engedélyezett;
- tudomásunk szerint mivel az üzemeltető késett több rendszerelem megépítésével, üzemeltetésével, a koncessziós szerződés 23. pontja alapján késedelmi kötbért kellene fizetnie az üzemeltetőnek, mely összege napi 2.000.000.- Ft., de legfeljebb 400.000.000.-Ft., azonban ezt az igényt a Társulás nem érvényesítette;
- az AVE Kft. a rekultivációs alapot nem töltötte fel, holott ez az üzemeltető éves árbevételének 5%-a lenne.

Álláspontom szerint a Társulás ma már mint egy kvázi profit orientált magán vállalkozóként működik, döntései kapcsán nem észleljük, hogy a tag önkormányzatok és azok lakossága érdekeit szem előtt tartva járna le.

Tény, hogy a tagok a társulási üléseken a társulási szerződésben rögzített szavazási rend alapján megszavazták ezeket az előterjesztéseket.

A Társulási ülések előterjesztése azonban szakmailag nem voltak kellően előkészítve, a Társulás tagjai elé nem kerültek kidolgozásra alternatív hatástanulmányokkal alátámasztott előterjesztések, nem kaptak teljes körű tájékoztatást arról, hogy döntéseiknek milyen következményei lesznek rövid és hosszútávon.

Utóbb láttunk némi – szinte elenyésző - árcsökkenést annak kapcsán, hogy ezen jelentős beruházások elmaradtak, de hogy ez a csökkentés arányban áll-e az elmaradt beruházásokkal, illetve, hogy a beruházások elmaradása a komplex hulladékgazdálkodási rendszer

működtetését hogyan, mennyiben befolyásolja negatív irányban, erre környezetvédelmi, hulladékgazdálkodási, gazdasági (könyvvizsgáló) szakértők bevonásával készített

hatástanulmányokkal lehetett volna, illetve kellett volna az AVE Kft. javaslatait visszaellenőrizni.

A Társulás vezetésének fent írott magatartása következtében felmerülő esetleges károkozás a jövőben vizsgálendő.

Ezt a képlékeny helyzetet csak tetézte, hogy utóbb megromlott a Társulás és a koncessziós partner az AVE Kft. viszonya, a Kft. 2012. júniusában azonnali hatállyal felmondta a koncessziós szerződést, ennek tényéről azonban a Társulás vezetése csak 2012. novemberében tájékoztatta önkormányzatunkat.

A jelenlegi helyzet az, hogy peres eljárás alakult ki az AVE Kft. és a Társulás között, mely perben az AVE Kft. egyrészt visszakéri a beruházásainak ellenértékét és elmaradt haszna megtérítését is kéri, mindeközben pedig nem bocsátotta a Társulást birtokba a hulladékgazdálkodási rendszerelemek tekintetében. A Társulás jelenleg birtokon kívül van, bár vannak lerakói, mégis jelents többlet költséggel idegen (rendszeren kívüli) lerakókba szállíttatja a hulladékot. Arra, hogy ez a helyzet meddig fog fennállni, senki nem tud válaszolni.

A Társulás a hulladékgazdálkodást tekintve 4 rész-feladat ellátását vállalta:

- hulladék begyűjtés,
- szelekció,
- átrakás,
- lerakás.

Ezen rész-feladatokból a Társulás több, mint 30 napja egyetlen feladatot sem lát el.

2013. január 1-én az új önkormányzati törvénynek a társulásokra vonatkozó szabályai alapján a korábban kötött társulási megállapodásokat felül kell vizsgálni. Erre a munkára 6 hónapot engedélyezett a jogalkotó.

Arról, hogy a felülvizsgálat hol tart a Társulás részéről nem kaptunk tájékoztatást, jöllehet szinte egy hónap már eltelt a rendelkezésre álló időből. (Tájékoztatom Képviselő-társaimat, hogy 2013. január 28-án meghívót vettem kézhez a soron következő, 2013. február 5. napján tartandó társulási ülésre, melynek első napirendi pontja a Társulás hulladékgazdálkodási rendszer elemeinek működtetésével kapcsolatos feladatok megtárgyalása, döntések meghozatala. A napirendi pont jelentős, azonban semminemű írásbeli előterjesztést nem kaptunk.)

A fent leírtak alapján nyilvánvalóvá vált, hogy Hatvan Város Önkormányzata részéről a társulásban lévő tagsági jogviszony fenntartása nem várható el, hiszen az nem áll sem az önkormányzat sem a lakosság érdekében, mert hosszú távon ez a lakossági szemétszállítási díjak elszabadulásához vezetne. Mivel azonban 2013. szeptemberétől a Kormány a Magyar Energia Hivatal útján állapítja meg a lakosság által fizetendő szemétszállítási díjakat, a rendszerben való benn maradásunk azt eredményezné, hogy az önkormányzatnak folyamatosan és évente drasztikusan emelkedő mértékben kellene kompenzációt fizetni a közszolgáltatójának. A koncessziós szerződés tanúsága alapján egyébként a Társulásnak is kompenzációt kell fizetni a koncesszió jogosultjának, ha a lakosonkénti 300kg/év hulladék mennyiség nem lesz beszállítva.

A részletesen ismertetett helyzet kialakulása egyrészt a jogszabályi környezet, a gazdasági körülmények (üzemanyag árak) megváltozása, másrészt a Társulás vezetésének súlyosan felróható magatartásának eredménye.

A társulási megállapodás jelenlegi rendelkezései felülvizsgálatra szorulnak. A Társulásból kilépni az év végén lehet. A társulási megállapodása azonban nem kezeli, nem rendelkezik a súlyosan szerződésszegő magatartás jogkövetkezményeiről.

Az 1.számú határozati javaslat ténylegesen azonnali hatállyal szüntetné meg a jogviszonyt, azonban ha a Társulás ennek tényét nem veszi tudomásul, úgy a felmondás csak 2013. december 31. napján hatályosulhat.

A Társulás több, mint 30 napja nem végzi a hulladékgazdálkodási tevékenységet. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdése szerint a környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása) az önkormányzat kötelező feladata. Mivel a feladat kötelező, az önkormányzatnak minden szükséges intézkedést meg kell tennie a feladat ellátása érdekében. Ugyanígy rendelkezik a hulladékgazdálkodásról szóló törvény is, mely kimondja, az önkormányzat, mint a közszolgáltatás megrendelője haladéktalanul köteles minden intézkedést megtenni a közszolgáltatás folyamatosságának biztosítása érdekében.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést szíveskedjenek megtárgyalni és az alábbi határozati javaslatokat elfogadni!

1. Határozati javaslat:

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a 2007. május 22. napján aláírt Társulási Megállapodást a Társulás súlyos, a megállapodást megszegő magatartása miatt azonnali hatállyal 2013. február 1. napjára felmondja.

Határidő: értesítésre: azonnal

Felelős: Hatvan város polgármestere a Műszaki és Városfejlesztési Iroda útján

2. Határozati javaslat:

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete úgy dönt, hogy nem tartja indokoltnak a társulási megállapodás azonnali hatályú felmondását, a hulladékgazdálkodást továbbra is a Heves Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás útján kívánja ellátni.

Határidő: azonnal (közzétételre)

Felelős: Hatvan város polgármestere a Jegyzői Iroda útján

Hatvan, 2013. január 30.

Szabó Zsolt
polgármester

Látta:

dr. Szikszai Márta
jegyző

